

[Socialministeren]

Jeg kan herefter ikke se, at loven om styrelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender tilsidesættes ved, at nogle medlemmer af det sociale udvalg i en kommune midlertidigt påtager sig arbejdet som sagsbehandlere og kontorpersonale i kommunens social- og sundhedsforvaltning i perioder, hvor det ansatte personale af en eller anden grund ikke fungerer.

Bortfaldet spørgsmål:**Tredje næstformand (Ove Jensen):**

Det er meddelt mig, at spørgsmål nr. 880, der var stillet af Dyremose (KF) til energiministeren, den 4. juni 1980 er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålet, der dermed er bortfaldet, var sålydende:

Til *energiministeren* (28/5 80) af:

Dyremose (KF):

»Hvilke oplysninger kan ministeren give om D.O.N.G.s eventuelle interesse i og det lovmæssige grundlag for at gå ind i efterforskning efter olie og gas uden for det danske kontinentalområde?«

Begrundelse

Den endnu ikke afsluttede diskussion om den saudi-arabiske oliekontrakt har med al tydelighed vist statens manglende professionalisme som erhvervsmand.

Det giver derfor anledning til den dybeste bekymring, at D.O.N.G. nu ifølge presseforydender skulle overveje at gå ind i et konsortium, der skal bore efter olie og gas i det engelske område.

D.O.N.G. er på få år vokset fra 1 til 300 ansatte. Ingen af D.O.N.G.s opgaver er endnu afsluttede på en sådan måde, at offentligheden kan have tillid til, at selskabet kan magte flere opgaver. Der foreligger ingen dokumentation for det rimelige i at statsfinansiere nye olieeventyr med deraf følgende risiko for fejlinvesteringer og tab.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Advokatbistand til den forurettede).

(Lovforslag nr. L 45. Fremsat 27/11 79. Første behandling 11/12 79. Betænkning 23/5 80. Anden behandling 2/6 80).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 134 stemmer mod 7.

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om Københavns lufthavnsvæsen.

(Lovforslag nr. L 174. Fremsat 14/3 80. Første behandling 25/3 80. Betænkning 20/5 80. Anden behandling 2/6 80).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 150 stemmer; 5 stemte hverken for eller imod.

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Tredje behandling af:

Forslag til lov om udbygning af Københavns lufthavn, Kastrup.

(Lovforslag nr. L 175. Fremsat 14/3 80. Første behandling 25/3 80. Betænkning 29/5 80. Anden behandling 2/6 80).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Bilgrav-Nielsen (RV):

Med dette lovforslags vedtagelse besluttes det, at Københavns lufthavns fremtidige placering er i Kastrup. Det har vi i det radikale venstre arbejdet for i 12 år; det er længere end noget andet parti her i salen.

Når vi alligevel ikke kan tage medansvar for lovgivningen, men vil undlade at stemme, skyldes det alene den udformning, som udbygningsplanerne har fået, og den meget overfladiske behandling, som sagen har været udsat for her i folketinget, navnlig i henseende til miljøproblemerne omkring lufthavnen.

Vi beklager meget, at flertallet anført af ministeren har været mere optaget af magtdemonstration end af at udforme et forslag, som gennem en grundig analyse af alternativer kunne tilgodese alle berørte mest muligt.

Vi føler, at hensynet til miljøet er groft tilsidesat. Derfor vil vi arbejde videre med denne sag, og vi regner med inden længe at kunne fremsætte et alternativt forslag til lufthavnens udbygning, som prioriterer miljøhensyn langt højere, end tilfældet er i nærværende forslag, og som giver den samme kapacitet og det samme serviceniveau.

Margrete Auken (SF):

På trods af at SF i allerhøjeste grad går ind for, at der ikke skal bygges lufthavn på Saltholm, og at vi som følge deraf også går ind for, at en forbedring af den nuværende lufthavn skal ske i Kastrup, bliver vi om lidt nødt til at stemme imod disse to ting, og det skyldes alene, at vi ikke vil tage ansvar for den skandale, som hele det forløb, der har været i forbindelse med udbygningsloven, har afsløret.

Jeg skal ikke her gentage, hvad vi sagde forleden dag. Jeg synes, at debatten med al tydelighed viste, at alle argumenter havde forladt de såkaldt ansvarlige i denne sag,

men jeg vil nævne ét argument, som den dag ikke blev tilbagevist, fordi også jeg troede, det var holdbart, og det var hensynet til beskæftigelsen. Jeg synes, det er interessant at se, at samme dag som vi vedtager SAS' plan til udbygning og SAS bliver forkælet i alle ender og kanter, bebuder de afskedigelsen af 1.700 medarbejdere. Det viser noget om, at der overhovedet ingen forbindelse er mellem de dér forkromede planer og den faktiske virkelighed ude i den lufthavn. Prognoser og trafikministeriet er to ting, som får mindre og mindre med hinanden at gøre.

Kurt Hansen (VS):

VS kunne godt have stemt for § 1 i det foreliggende forslag, nemlig den paragraf, der omhandler, at man opgiver Saltholmlufthavnen. Vi har ligesom de radikale fra starten af været modstander af dette projekt og er det fortsat og kan selvfølgelig derfor hilse med tilfredshed, at det med dette forslag endelig er opgivet. Men når vi må stemme nej til forslaget, er det på baggrund af, at ethvert miljøhensyn er groft tilsidesat; det gælder i forbindelse med støjen, og det gælder i forbindelse med det møg, der sprøjtes ud af flyvemaskinerne.

Derfor må vi sige nej til dette forslag og opfordre de partier og organisationer, der lokalt har gjort et stort stykke arbejde imod denne forureningsudbygning, som ministeren har foreslået, til at intensivere arbejdet, gøre noget mere, afdække konkret, hvad det indholdsmæssigt kommer til at betyde for beboerne ude i det område. Det er jo ikke så få organisationer, der er modstandere af regeringens udbygningsplan og har krævet en række konkrete foranstaltninger gennemført, og jeg vil her nævne de fem foranstaltninger, som en lang række organisationer lokalt har krævet gennemført.

Det er for det første natlukning af lufthavnen samt forbud mod motorafprøvning i samme periode. For det andet fastsættelse af maksimale støjgrænser for benyttelse af lufthavnen. For det tredje ingen drejning af bane 12-30, men maksimal forskydning af den nuværende bane mod sydøst. For det fjerde: terminalerne må ikke udbygges mod vest. For det femte fuld dækning til boligisolering.

Det er de fem krav, som en lang række lokale organisationer har stillet, og blandt

[Kurt Hansen]

disse organisationer er bl. a. den socialdemokratiske forening i Tårnby, socialistisk folkeparti i Kastrup-Tårnby, Danmarks kommunistiske parti, Amagerland distrikt, Tårnbys radikale venstre, retsforbundet, Amagerkreds, Kastrup-Tårnbys konservative vælgerforening, venstresocialisterne i Dragør-Tårnby og fremskridtspartiet. Man kan vist roligt sige, at når vi nu skal stemme om et øjeblik, er der en lang række partier herinde, der er i direkte modstrid med det, de lokale foreninger har givet udtryk for om lufthavnen; der er stor uoverensstemmelse for flere partiers vedkommende.

Alfred Hansen (DR):

Når retsforbundets folketingsgruppe om lidt undlader at stemme ved dette lovforslag, skyldes det hovedsagelig to forhold. Det ene, at ministeren for offentlige arbejder tilsyneladende overhovedet ikke har vist sig at være berørt af det notat, den beretning, der er kommet fra miljøstyrelsen, det andet at de ændringsforslag, som retsforbundet var medforslagsstiller til ved anden behandling, blev nedstemt.

Jeg mener at kunne spå, at der bliver god grund til og stor brug for, at vi, når ministeren for offentlige arbejder skal til at realisere denne udbygning, er opmærksom på de miljømæssige gener, som naturligvis vil blive en konsekvens af denne udbygning, gener, som vi kunne have undgået mange af, hvis ministeren havde nærlæst og taget til efterretning dele af det notat, der er kommet fra miljøstyrelsen. Derfor bliver der grund til fra os her i folketinget, som er skeptiske over for dette projekt, på nuværende tidspunkt at være en katalysator over for ministeren, så der bliver drevet mindst mulig fejlslagen politik på det miljømæssige område.

Jeg vil spørge ministeren, om han på eget initiativ vil holde udvalget for offentlige arbejder løbende orienteret om de miljømæssige initiativer, som ministeren forhåbentlig efter at have været i tænkeboks her i sommerferien vil tage som en konsekvens af den redegørelse, der er kommet fra miljøstyrelsen.

Ivar Hansen (V):

Det er hr. Bilgrav-Nielsens udtalelse om, at lovforslaget har fået en overfladisk be-

handling, især hvad angår miljøproblemerne, som kalder mig herop, for det er en udtalelse, vi ikke kan acceptere. Vi har naturligvis under lovforslagets behandling i trafikudvalget noteret os de beløb, der er afsat i lovforslaget til forbedring af miljøforholdene omkring lufthavnen, og vi har naturligvis også noteret os bemærkningerne i lovforslaget, såvel trafikministerens som miljøministerens udtalelse om, at løsningen af miljøproblemerne og støjproblemerne i lufthavnen vil finde sted gennem et samarbejde mellem trafikmyndighederne og miljømyndighederne.

Vi har helt kunnet acceptere de bemærkninger, der står herom, og så har vi måske nok også tilladt os i forbindelse med dette lovforslags behandling at lægge mere vægt på et lovforslag og dets indhold, som har været under udarbejdelse i flere år, end på indholdet af en rapport, som har været under udarbejdelse i 3 uger.

Thorndahl (FP):

Folketingets miljø- og planlægningsudvalg har i dag modtaget et svar fra miljøministeren på bilag 208 vedrørende udbygningen af Kastrup lufthavn i forbindelse med udarbejdelsen af de lokalplaner, der er den nødvendige retlige forudsætning for, at der i det hele taget kan lægges én eneste sten mere ude i lufthavnen. Jeg er meget glad for ministerens svar, fordi det af svaret fremgår, at det landsplandirektiv, der er det retlige grundlag for, at miljøministeren kan benytte kommunalplanlovens § 29 til, at miljøministeren bliver lokalplanmyndighed i stedet for kommunalbestyrelsen, som det jo er normalt, først er tilvejebragt, når dette landsplandirektiv, som staten vil udsende i medfør af loven om udbygning af Kastrup lufthavn, er indarbejdet i hovedstadsområdet regionplan, hvilket, så vidt jeg kan skønne, først er sket ved udgangen af 1980 eller 1981, og at Kastrup-Tårnby kommunalbestyrelse er lokalplanmyndighed efter kommuneplanloven, såfremt staten ønsker at igangsætte lokalplanarbejdet vedrørende Kastrup lufthavn, inden der foreligger en regionplan for hovedstadsområdet med det indarbejdede tillæg på baggrund af landsplandirektivet, og at det altså, såfremt man ønsker sagen fremmet, som jeg har forstået at man vil, må være vedkommende kommunalbestyrelse, der kan udarbejde disse

[Thorndahl]

lokalplaner. Det giver efter mit skøn kommunalbestyrelsen som myndighed mulighed for at tillægge borgernes synspunkter mere betydning, end vi tror miljøministeren og staten ville gøre.

Ministeren for offentlige arbejder (Risgaard Knudsen):

For så vidt angår planlægningslovgivningen, et spørgsmål, som hr. Thorndahl nu atter en gang nærmere omtalte, skal jeg atter en gang tilkendegive, at spørgsmålet om, hvordan vi skal forholde os hertil, er beskrevet meget detaljeret i bemærkningerne til lovforslaget.

Hr. Alfred Hansen spurgte mig, hvilke initiativer af miljømæssig art jeg ville tage efter lovens vedtagelse. I den anledning skal jeg ligeledes endnu en gang meget stærkt understrege, at de miljømæssige initiativer, der skal tages efter lovforslagets vedtagelse, ligeledes er beskrevet meget detaljeret i bemærkningerne til lovforslaget.

Hr. Bilgrav-Nielsen og hr. Kurt Hansen var af den opfattelse, at hensynet til miljøet er groft tilsidesat. Det var ikke det radikale venstres opfattelse ved lovforslagets første behandling. Husker jeg rigtigt, tror jeg i øvrigt, at hr. Bilgrav-Nielsen ved den lejlighed, hvad det miljømæssige angår, tilkendegav, at lovforslaget var udtryk for en glædelig nytænkning. Men lad det nu ligge.

Jeg må blot afvise, at hensynet til miljøet, som udtrykt af hr. Bilgrav-Nielsen og hr. Kurt Hansen, er groft tilsidesat; det er en betragtning, jeg ikke deler. Lad mig samtidig minde om, at der ifølge loven skal afsættes ca. 150 mill. kr. til miljømæssige foranstaltninger.

Til allersidst en bemærkning i anledning af fru Margrete Aukens udtalelser for et øjeblik siden. Fru Margrete Auken forsøgte at bruge visse af SAS' bebudede afskedigelser som et tungvejende argument for, at det i denne stund ville være forkert af folketinget at vedtage det foreliggende lovforslag.

I den anledning vil jeg gerne minde om – og jeg går også ud fra, at fru Margrete Auken har noteret sig det – at de bebudede afskedigelser, ifølge de oplysninger der har været fremme, skal ses i den øjeblikkelige situation og altså ikke er udtryk for, hvordan beskæftigelsen vil udvikle sig i lufthavnen i

de kommende år. Der er således ikke her tale om et argument for ikke at udbygge lufthavnen i Kastrup.

Til allersidst endnu en gang: tak for den brede tilslutning, som lovforslaget tilsyneladende får ved afstemningen om et øjeblik. Vi har dermed afsluttet en flerårig diskussion om lufthavnsproblemerne her ved København, og jeg tror, der er grund til at glæde sig over, at vi er kommet så langt og på den måde har fået sat punktum.

Glensgård (FP):

Det er ministerens sidste bemærkninger, som kaldte mig herop. Ministeren sagde, at nu var der sat punktum for Kastrup lufthavn. For at det nu ikke skal gå over i historien som afslutningen af debatten, vil jeg gerne sige, at det er ganske givet, at Kastrup lufthavn kommer op til ny debat i denne sal inden for de næste to år. Det gør den muligvis på grund af fremskridtspartiet, og det gør den muligvis på grund af regeringen, for det projekt, som trafikministeren nu har fået lukket igennem sin egen regering, er jo et projekt, som er udarbejdet i en tid, hvor man troede på en stor stigning inden for luftfartsområdet. Når Monberg fra SAS nu bebuder en 1500–2000 afskedigelser inden for SAS i de kommende år, hænger det sammen med, at man inden for luftfartsselskaberne må erkende, at de stigende energifgifter og de stigende energipriser betyder, at der ikke vil ske den stigning i luftfartsområdet, som man hidtil har budgetteret med.

Dermed må vi konstatere, at det forslag, som regeringen nu får vedtaget med både venstres og det konservative folkepartis stemmer, er et forslag, som er alt, alt for stort i forhold til den trafik, som Kastrup lufthavn skal tage i de kommende år. Ministeren bliver altså tvunget til selv at komme i folketinget og erkende, at der skal ske en revision af den lovgivning, som nu om et øjeblik bliver vedtaget.

Margrete Auken (SF):

Det var overraskende at høre ministeren sige, at de omtalte 1700 afskedigede kun skulle ses i lyset af den øjeblikkelige situation, og at vi skulle se langt frem. Jeg vil i den forbindelse minde om, at det, vi fra SFs og adskillige andre partiers side havde bedt om,

[Margrete Auken]

var en udsættelse på et halvt år. Ikke engang det kunne man få, sådan hastede det, på trods af at der er fuldstændig kaotiske tilstande med hensyn til, hvordan det overhovedet vil gå, men det svarer jo meget godt til, at vi udbygger vejene, når folk holder op med at køre i bil, og skærer i den kollektive transport, når folk begynder at benytte den.

Til allersidst vil jeg blot sige, at det på baggrund af de overvældende mange ord, ministeren tidligere har brugt på at underholde os andre om vores påståede kynisme over for de ansatte, var noget chokerende, at ministeren, når han overhovedet tillod sig at nævne disse 1700 mennesker, lod dem indgå i en flot bemærkning.

Thorndahl (FP):

Ministeren for offentlige arbejder har med hensyn til tilvejebringelsen af de nødvendige lokalplaner igen henvist til s. 6 i de bemærkninger, der ledsager lovforslaget om udbygning af Kastrup lufthavn. Denne henvisning har ministeren helt ret til under én eneste forudsætning, nemlig at det tillæg til regionplanen, der er en følge af det udarbejdede landsplandirektiv om udbygning af Kastrup lufthavn i henhold til lands- og regionplanlovens § 4, er indeholdt i en godkendt regionplan. Men det er ikke tilfældet i dag. Den regionplan, der foreligger i dag, indeholder ikke et landsplandirektiv om udbygning af Kastrup lufthavn. Det kan den selvfølgelig komme til; når tillægget til forslaget bliver inddraget i regionplanforslaget og endeligt godkendt af miljøministeren, foreligger der den juridiske hjemmel til, at man kan benytte kommuneplanlovens § 29, der giver miljøministeren mulighed for at være lokalmyndighed. Indtil da, hr. minister, må det gælde, at den pågældende kommunalbestyrelse i henhold til lovens § 16 er lokalplanmyndigheden, og det vil sige, at Kastrup-Tårnby kommunalbestyrelse, indtil der foreligger en ændret regionplan, der har dette landsplandirektiv indarbejdet, simpelt hen er den lokalplanlæggende myndighed, og at det, såfremt man ønsker det fremmet, altså også er kommunalbestyrelsen, der i højere grad, end det ellers ville være tilfældet, kommer til at præge lokalplanarbejdet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget
vedtoges med 108 stemmer mod 32; 12 stemte hverken for eller imod.

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Tredje behandling af:

Forslag til lov om visse hovedlandevejsstrækninger.

(Lovforslag nr. L 132. Fremsat 15/2 80. Første behandling 27/2 80. Betænkning 27/5 80. Anden behandling 2/6 80).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget
vedtoges med 116 stemmer mod 37.

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om Statens Uddannelsesstøtte. (Indførelse af socialindkomst).

(Lovforslag nr. L 220. Fremsat 9/5 80. Første behandling 12/5 80. Betænkning 29/5 80. Anden behandling 2/6 80).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Karen Højte Jensen (KF):

Da det konservative folkeparti har givet tilsagn om at meddele vores indstilling ved